

WATERSCHAP
ZEEUWSE EILANDEN
INGEKOMEN

30 MAART 2005

No. 2005003839
CLASS. No.

ww/pl/w. veldhuis

04 APR 2005

Waterschap Zeeuwse Eilanden
ing. B.W. Veldhuis
Postbus 1000
4330 ZW MIDDELBURG

(Handwritten stamp)

uw brief van
9 november 2004
onderwerp
FF/75C/2004/937

uw kenmerk

ons kenmerk
toek.FF2004C.937.nl
doorkiesnummer
0800-2233322

PROJECTBUREAU ZEEWERINGEN	ACTIE	INFO
PROJECTLEIDER		
SECRETARESSE		
PROJECTSECRETARIS		
MEDEWERKER FINANCIËN		
MEDEWERKER KWALITEIT		
TUINLIDEN ONTWERP		
HOOFDARCHITECT		
COÖRDINATOR / BESTESCHRIJVER		
ARCHIEF		

(Handwritten notes in table):
 - Landbouw, natuur en voedselkwaliteit
 - 2005
 - 2005003839
 - 2005003839

Geachte heer Veldhuis,

Naar aanleiding van uw verzoek van 9 november 2004, nummer FF/75C/2004/937, om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee.

Hierbij ontvangt u de ontheffing die u heeft aangevraagd, van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9 en 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen en het beschadigen, vernielen of verstoren van vaste rust- of verblijfplaatsen van de rugstreeppad.

Voor de overige soorten waarvoor u ontheffing heeft aangevraagd, geldt met ingang van 23 februari 2005¹ een vrijstelling, voor wat betreft de verboden, bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Als gevolg van deze versoepeling van de regelgeving heeft u voor de bosmuis, dwergspitsmuis, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, mol, ondergrondse woelmuis en de veldmuis geen ontheffing meer nodig. Verder in deze brief staat vermeld wat daarvoor de redenen zijn.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op een dijkverbeteringsproject langs de Westerschelde ter hoogte van Hoedekenskerkepolder in de gemeente Borsele. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9, 10, 11 en 13 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de bosmuis, dwergspitsmuis, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, mol, ondergrondse woelmuis, veldmuis en de rugstreeppad.

¹ Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Stb. 2000, 525, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 10 september 2004, Stb. 2004, 501)

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Dienst Regelingen
Backoffice West
Burg. de Raadsingel 59
Postadres: Postbus 1191
3300 BD Dordrecht
Telefoon: 0800-2233322
Fax: 078-6395394

009109 2005 PZDB-B-05030

Ontheffing ontvangen FF/75C/2004/937 Hoedeken

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
24 maart 2005	toek.FF2004C.937.nh	2

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De bosmuis, dwergspitsmuis, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, mol, ondergrondse woelmuis en de veldmuis zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet. De rugstreeppad is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder c, van de Flora- en faunawet. De rugstreeppad is tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd.

Verbodsbepalingen

Op grond van de artikelen 9, 10 en 11 van de Flora- en faunawet is het onder meer verboden om beschermde inheemse diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen; opzettelijk te verontrusten; nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Op grond van artikel 75, lid 1, kan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vrijstelling worden verleend van de bij of krachtens de artikelen 8 tot en met 18 bepaalde verboden.

Vrijstelling

Vrijstellingen worden onder andere geregeld in het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten (Stb. 2000, 525), laatstelijk gewijzigd 10 september 2004. Op grond van artikel 16b, lid 1, van dit besluit gelden de verboden, bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet niet bij een viertal onder de subleden a tot en met d onderscheiden situaties². Op grond van artikel 16b, lid 2, sub a, van dit besluit gelden de vrijstellingen bedoeld in het eerste lid ten aanzien van bij ministeriële regeling³ aangewezen beschermde diersoorten. Omdat een aantal van de soorten waarvoor u heeft aangevraagd, behoren tot deze bij ministeriële regeling aangewezen beschermde diersoorten en de werkzaamheden, voortvloeiende uit het project waarvoor u ontheffing aanvraagt, vallen onder genoemde vrijstellingssituaties, is in uw geval bovenomschreven vrijstelling van toepassing op deze soorten. Alleen voor de rugstreeppad is ontheffing vereist.

-
- ²
- a. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen en bermen en in het kader van natuurbeheer;
  - b. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw en de bosbouw;
  - c. bestendig gebruik;
  - d. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.
- ³ Regeling vrijstelling beschermde diersoorten Flora- en faunawet (Stcrt. 2002, 51 laatstelijk gewijzigd bij regeling van 25 januari 2005, Stcrt. 2005, 23)

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
24 maart 2005	toek.FF2004C.937.nh	3

Ontheffing

Ontheffing is aangevraagd van de verbodsbepaling genoemd in de artikelen 9, 10 en 13 van de Flora- en faunawet, voor wat betreft respectievelijk het doden en/of verwonden; het opzettelijk verontrusten; en vervoeren en onder zich hebben van beschermde diersoorten. Echter, gelet op de zorgplicht, genoemd in artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt echter geen ontheffing verleend voor het doden en/of verwonden van de beschermde diersoorten. Voorts is opzettelijke verontrusting bij de voorziene werkzaamheden niet aan de orde en ziet artikel 13 van de Flora- en faunawet op bezit, vervoer en handel van plant- en diersoorten. Derhalve is ook ontheffing van de artikelen 10 en 13 niet aan de orde. Indien met het oog op de zorgplicht individuen worden verplaatst, is overtreding van artikel 13 van de Flora- en faunawet niet aan de orde, mits de individuen verplaatst worden naar een locatie die tot het natuurlijk verspreidingsgebied van betreffende soorten behoort. Ontheffing hoeft derhalve slechts verleend te worden van de artikelen 9 en 11 voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen en het beschadigen, vernielen of verstoren van vaste rust- of verblijfplaatsen van de rugstreeppad.

Op grond van artikel 75, lid 4 van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Op grond van artikel 75, lid 5, aanhef en onder c, wordt in het geval van bij AMvB aangegeven soorten ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen. In artikel 2, lid 3, onder j, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (28 november 2000, Stb. 525) worden als andere belangen als bedoeld in artikel 75, vierde lid, onder c, van de Flora- en faunawet, onder andere aangewezen de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Instandhouding van de soort

In het plangebied komt de rugstreeppad voor. Er kan niet worden uitgesloten dat de rugstreeppad overwintert in de dijk. Met in achtneming van de in de ontheffing opgelegde voorwaarden komt de gunstige staat van instandhouding niet in het gedrang.

Compenserende en mitigerende maatregelen

De dijk wordt afgezet met een paddenscherm gespannen tussen dijkpaal (dp) 365 en dp 374. De dieren kunnen zo niet op het werkterrein en langs de dijk komen. Het paddenscherm kan pas eind april geplaatst worden, wanneer de padden richting hun voortplantingswater vertrokken zijn. Pas na het afronden van de werkzaamheden tussen dp 365 en dp 374 worden de schermen verwijderd. Omdat niet geheel voorkomen kan worden dat een exemplaar van de rugstreeppad op het werkterrein opduikt, zullen aan de zijde van de Westerschelde op enige afstand van elkaar emmers worden ingegraven om exemplaren op te vangen. Deze gevangen exemplaren worden dan verplaatst naar buiten het werkterrein. Indien het ter plaatse al aanwezige gronddepot ook voor de werkzaamheden zal worden gebruikt, dan zullen alle aanwezige exemplaren worden weggevangen en op een geschikte locatie op gepaste afstand van het werkterrein worden uitgezet.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
24 maart 2005	toek.FF2004C.937.nh	4

Alternatieven in relatie tot de ingreep

Uit de aard van de ingreep, het verbeteren van een bestaande dijk langs de Westerschelde, vloeit voort dat er geen alternatieven zijn voor de uitvoering ervan. Vlak langs de dijk ligt een diepe geul en achter de dijk liggen huizen. Er is derhalve geen andere bevredigende oplossing voor het uitvoeren van het dijkverbeteringsproject, welke een gunstiger effect heeft op de aanwezige soorten.

Vogels

Hoewel er voor vogels geen ontheffing is aangevraagd, wil ik daarover toch het volgende opmerken. De buitendijkse gronden langs de Westerschelde worden gedurende de winter gebruikt door grote aantallen watervogels. De hoger gelegen terreinen in het gebied dienen voor de watervogels als hoogwatervluchtplaatsen (hvp). Binnendijks bevinden zich geen belangrijke hoogwatervluchtplaatsen. Door onderstaande mitigerende maatregelen te volgen wordt verstoring voorkomen:

- Niet werken van 25 april - 2 juni en tussen 15 juli - 1 september tussen dp 355 en dp 362.
- De inham tussen dp 349 en dp 353 niet gebruiken voor de opslag van materiaal.
- Werkzaamheden beginnen op 1 april.
- Afsluiten parallelweg binnendijks en de berm aan de zijde van de inlaag niet gebruiken. Indien dit wel gebeurt dan kan vestiging van broedvogels worden voorkomen door de oevervegetatie aan de zijde van de inlaag te maaien.
- Inlaag niet gebruiken als opslagterrein en gronddepot
- Inham ten noorden van het werkgebied tussen dp 349 en dp 353 niet gebruiken voor opslag van bouwmaterialen en vrijkomende grond.
- Huidige onderhoudsweg ten noorden van het dijktraject tot aan de Biezelingsche Ham niet openstellen voor recreatie om de gunstige staat van instandhouding van de populatie grutto's niet in het geding te laten komen.

Indien zich broedgevallen voordoen tijdens de werkzaamheden dient een rustzone van een straal van 20 meter rondom het broedgeval te worden aangehouden waarbinnen geen werkzaamheden mogen worden uitgevoerd.

Samengevat geldt in het kader van de uitvoering van uw project, voor de vrijgestelde soorten, vrijstelling van de verboden bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Voor de soorten echter waarvoor ik u ontheffing verleen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorwaarden. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, dieren en planten te verplaatsen, ten einde schade aan deze soorten zo veel mogelijk te voorkomen.

Datum
24 maart 2005

Kenmerk
toek.FF2004C.937.nh

Vervolgblad
5

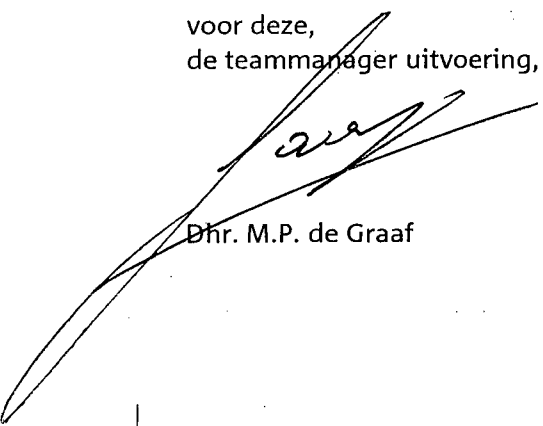
Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u bijgaande ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

De ontheffing en de voorwaarden treft u hierbij aan.

Indien u het met deze beslissing niet eens bent, kunt u hiertegen binnen 6 weken na verzending van dit schrijven bezwaar maken. Ook een andere belanghebbende kan tegen dit besluit in bezwaar komen. Het bezwaarschrift dient te worden gezonden aan Dienst Regelingen Dordrecht, afdeling bezwaarschriften. Het adres vindt u in de linkerkantlijn van dit schrijven. Geef in uw brief duidelijk aan wat uw bezwaren zijn en de motivering daarvan. Vermeld in de linkerbovenhoek van het bezwaarschrift duidelijk het volgende: ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet en het aanvraagnummer. U wordt tevens verzocht een afschrift van deze brief bij het bezwaarschrift te voegen. De unitmanager van Dienst Regelingen zal namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op het bezwaarschrift beslissen.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,
voor deze,
de teammanager uitvoering,

Dhr. M.P. de Graaf

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Naar aanleiding van het verzoek van heer ing. B.W. Veldhuis
namens het Waterschap Zeeuwse Eilanden, op 9 november 2004

gelet op artikel 75, lid 4 en 5 onderdeel c van de Flora- en faunawet

Verleent hierbij aan:	Waterschap Zeeuwse Eilanden
Adres:	Kanaalweg 1
Postcode en woonplaats:	4337 PA MIDDELBURG
Voor het tijdvak van:	24 maart 2005 tot en met 15 november 2006

ONTHEFFING

FF/75C/2004/937

Van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9 en 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen en het beschadigen, vernielen of verstoren van vaste rust- of verblijfplaatsen van de rugstreeppad (*Bufo calamita*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het dijktraject Hoedekenskerkepolder in de gemeente Borsele aan de noordzijde van de Westerschelde, conform het rapport "Zeeweringen, Planbeschrijving, Verbetering gezette steenbekleding Hoedekenskerkepolder" van E. Vos, d.d. 19 oktober 2004.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

Algemene voorwaarden

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoals vermeld in de projectomschrijving voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen noodzakelijk zijn, dient de ontheffinghouder onverwijld contact op te nemen met Dienst Regelingen.
4. Het waterschap Zeeuwse Eilanden, (hier na te noemen: de ontheffinghouder) blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de strikte naleving van de voorwaarden van deze ontheffing. Ook voor de uitvoering, bekostiging en het beheer van deze maatregelen blijft de ontheffinghouder primair verantwoordelijk en aansprakelijk.
5. De ontheffinghouder kan organisaties of personen aanwijzen die middels een machtiging gebruik kunnen maken van deze ontheffing (gemachtigde). In dit geval dient deze een kopie van de verleende machtigingen aan Dienst Regelingen, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht te zenden.

De machtigingen vermelden in ieder geval de volgende gegevens:

- a. volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
- b. soort(en) en eventuele aantallen waarvoor de machtiging geldt;
- c. de handelingen die mogen worden verricht;
- d. plaats(en) waar de handelingen mogen worden verricht;
- e. omschrijving kwalificaties m.b.t. kennis van de te machtigen persoon;
- f. periode waarvoor de machtiging geldt.

De gemachtigde dient zijn machtiging op eerste vordering te tonen aan de toezichthouder of opsporingsambtenaar.

6. De gebruiker van deze ontheffing draagt bij het verrichten van de handelingen waarvoor de ontheffing verleend is deze ontheffing of een kopie ervan bij zich. Indien de gebruiker een gemachtigde is, dient zijn machtiging te zijn gehecht aan een kopie van deze ontheffing. De gebruiker van de ontheffing dient de ontheffing op eerste vordering te tonen aan een bevoegd toezichthouder of opsporingsambtenaar.

Specifieke voorwaarden

7. De dijk dient tussen dijkpaal 365 en dijkpaal 374 te worden afgezet met een paddenscherm. Dit dient eind april te gebeuren, wanneer de dieren al naar hun voortplantingswater zijn vertrokken. De dieren kunnen zo niet terug op het terrein en langs de dijk komen. Pas na het afronden van de werkzaamheden tussen dijkpaal 365 en dijkpaal 374 mag het paddenscherm worden verwijderd.
8. Omdat niet geheel kan worden voorkomen dat een exemplaar van de rugstreeppad op het werkterrein opduikt, dienen aan de zijde van de Westerschelde op enige afstand van elkaar emmers te worden ingegraven om exemplaren op te vangen. Deze gevangen exemplaren dienen dan te worden verplaatst naar buiten het werkterrein.
9. Indien het ter plaatse al aanwezige gronddepot ook voor de werkzaamheden zal worden gebruikt, dienen alle exemplaren te worden weggevangen en op een geschikte locatie op gepaste afstand van het werkterrein te worden uitgezet.
10. De maatregelen naar aanleiding van voorwaarde 7 tot en met 9 dienen te worden uitgevoerd onder leiding van een ter zake deskundige¹.
11. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd vanaf één kant van de dijk om de dieren niet aan twee kanten te verjagen.
12. Tussen 25 april en 2 juni en tussen 15 juli en 1 september dient er niet te worden gewerkt tussen dijkpaal 355 en dijkpaal 362.
13. De inham tussen dijkpaal 349 en dijkpaal 353 mag niet worden gebruikt voor de opslag van materiaal.
14. De werkzaamheden beginnen op 1 april. Om er voor te zorgen dat de locatie minder aantrekkelijk wordt voor zoogdieren, amfibieën en (broed)vogels dienen de met gras en ruigte begroeide delen waar de ingrepen gaan plaatsvinden voorafgaand aan de werkzaamheden te worden gemaaid.
15. De parallelweg binnendijks dient te worden afgesloten en de berm aan de zijde van de inlaag dient niet te worden gebruikt. Indien dit wel gebeurt dan dient de oevervegetatie aan de zijde van de inlaag te worden gemaaid om te voorkomen dat er zich broedende vogels gaan vestigen.
16. De inlaag dient niet te worden gebruikt als opslagterrein en gronddepot.

¹ Onder een ter zake kundige wordt verstaan een persoon die:

- Op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus.
- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Das en Boom, VZZ, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, VOFF, SOVON, etc.)

17. De inham ten noorden van het werkgebied tussen dijkpaal 349 en dijkpaal 353 mag niet worden gebruikt voor de opslag van bouwmaterialen en vrijkomende grond.
18. De werkzaamheden dienen plaats te vinden tussen zonsopgang en zonsondergang en 's nachts dienen de bouwplaatsen onverlicht te blijven.

Overige voorwaarden

19. Indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorwaarden kan deze worden ingetrokken.
20. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorwaarden is Dienst Regelingen, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht.

Dordrecht, 24 maart 2005

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit,
voor deze,
de teammanager uitwerking,

Dhr. M.P. de Graaf

